

Expunere de motive

Parteneriatul civil reprezintă o relație de fidelitate dintre două persoane, care își manifestă dragostea reciprocă și angajamentul pentru atingerea unor scopuri comune. Parteneriatului civil, cunoscut și sub numele de concubinaj, coabitare sau uniune consensuală a existat atât înaintea, cât și după apariția căsătoriei sub aspectul său de drept civil. Atât dreptul roman, cât și jus valachicus face referiri la această formă de conviețuire legalizată a două persoane. Tot aici trebuie să menționăm și existența deja a unor prevederi în legislația actuală românească ce face trimitere la instituția parteneriatului, cum ar fi Ordonanța Guvernului nr.30/2006 *privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European.*

Toate aceste considerente vin să consacre dragostea (ca libertatea de a fi tu însuți). Deschiderea către relațiile de conviețuire sub diferitele forme ale sale răspunde unei cerințe sociale care se înscrie într-o mișcare generală de reaplicare a principiului egalității, despre care trebuie să vorbim o dată cu lupta împotriva discriminării, aplicarea drepturilor existente, precum și crearea noilor drepturi. Chestiunea noilor drepturi este constată prin luarea în vedere a evoluției istoriei noastre sociale, a raporturilor între dorințe și libertăți, între sfera privată și sfera publică. De aceea se reimpune astăzi și în România reinterpretarea formelor de conviețuire.

Acestea precum și argumente care ne sunt oferite prin interpretarea realității sociale în care conviețuim ne determină să susținem această propunere legislativă care are drept rol reglementarea unui fenomen aflat pe un trend ascendent dar totodată și de protecție socială pentru aceste cupluri. Este o alternativă cu mai puține constrângeri și obligații, dar cu unele drepturi ce nu sunt identice cu cele ale căsătoriei.

Totodată parteneriatul civil va aduce efecte benefice asupra numărului de copii abandonăți, cunoscându-se faptul că cei mai mulți dintre copiii aflați în această situație provin din această formă de conviețuire. Astfel legalizarea acestei forme de conviețuire indiferent de numele pe care îl poartă va contribui la reducerea numărului de copii născuți în afara căsătoriei. Acest fapt se va realiza prin includerea cheltuielilor pentru creșterea și educarea copiilor rezultați din conviețuire, cât și a celor proveniți dintr-o căsătorie sau relație anterioară în cadrul cheltuielilor comune ce vor fi prezente într-un contract de parteneriat civil. În același timp se va produce inclusiv o relaxare în ceea ce privește rata divorțului și a proceselor de partaj care ocupă în acest moment foarte mult timp instanțelor de judecată, putând astfel să grevăm de anumite procese puterea judecătoarească și implicit optimizarea activității sale, deoarece litigiile civile intrate la instanțele de judecată au crescut de la 515.685 în 2001 la 887.071 în 2006, ceea ce reprezintă o creștere cu 70%, ceea ce devine problematic în contextul în care numărul judecătorilor nu a urmat același trend.

Conform Anuarul statistic al României pentru anul 2007, secțiunea „Fenomenul judiciar în materie civilă”, capitolul „Acțiuni privind dreptul persoanei și familiei”, numărul divorțurilor a crescut de la 56.608 acțiuni în 2001 la 62.516 acțiuni în 2006. Totodată vîrsta medie la prima căsătorie a înregistrat o creștere de la 27,2 ani în 2001 la 28,6 ani în 2006 în ceea ce privește vîrsta soțului, precum și o creștere simultană de la 23,9 în 2001 la 25,3 în 2006 în ceea ce privește vîrsta soției. Totodată este cunoscut faptul că persoanele între 20 și 34 de ani sunt cele care apelează cel mai frecvent la această formă de conviețuire.

În ceea ce privește legislația existentă în țările occidentale, în 1989 Danemarca a reglementat pentru prima dată în lume parteneriatului înregistrat. Măsuri similare au fost luate apoi în Norvegia (1993), Suedia (1995), Islanda (1996), și Finlanda (2002). În 1998, Belgia prevede instaurarea coabitării legale. În 1999, Franța a introdus *Pactul civil de solidaritate*, unde inclusiv cuplurile de același sex au acces la anumite drepturi. Germania a creat *Lebenspartnerschaft* (parteneriatul de viață) în 2001; Luxemburg a introdus uniunea civilă în 2004, iar Slovenia a stabilit parteneriatul înregistrat în 2005. Elveția a creat parteneriatul înregistrat votat prin referendum în 2005. Marea Britanie a extins drepturile căsătoriei și pentru persoanele de același sex prin crearea parteneriatului civil, intrat în vigoare în decembrie 2005. Alte state europene au adoptat reglementări privind coabitarea și parteneriatului înregistrat sau neînregistrat. Olanda recunoaște prin lege coabitarea înregistrată din 1979, iar parteneriatul înregistrat din 1999. În 2005, Andora înregistrează cuplurile stable sub forma „uniunilor stable”. Croația este un alt exemplu care recunoaște din 2006 parteneriatul înregistrat care include obligații comune de susținere și întreținere, dreptul la succesiune, dreptul de preluare a contractului de închiriere, taxarea comună. Venind și mai aproape de România, din punct de vedere geografic, Codul Civil Maghiar a fost modificat în 2007 în vederea adoptării parteneriatul înregistrat.

Această propunere legislativă nu implică resurse bugetare suplimentare, deoarece eventualele cheltuieli administrative și de personal necesare vor putea fi acoperite prin taxele de înregistrare și cele de notificare a relației de conviețuire.

Această propunere legislativă este doar o lectură a drepturilor omului, care ne permite să facem progrese în societatea românească mergând pe calea egalității.

INITIATOR
Senator Péter Eckstein Kovács